

December 2024

Protokollsanteckning KF 10/12 ärende 17, "Riktlinje för Ekonomistyrning":

Angående Riktlinjen för Ekonomistyrning

I den föreslagna riktlinjen finns det två punkter som vi vill kommentera särskilt:

- "Vid konflikt mellan verksamhetens mål och medel gäller medlen. Det innebär att tillgång till ekonomiska resurser sätter gräns för måluppfyllelsen samt verksamhetens inriktning och omfattning."
- "Den/de som agerar i strid mot denna riktlinje kommer att bli föremål för ansvarsprövande bedömning som i förlängningen kan få konsekvenser i form av åtgärder."

Vi står bakom båda dessa principer som nödvändiga för rejäl budgetkontroll och ansvar. Men det finns viktiga frågeställningar här som kan besvaras först vid tillämpningen.

Det specificeras hur konflikt mellan budget och kommunens egna mål hanteras, men inte konflikt med verksamhetskrav som är reglerade i exempelvis avtal eller lagstiftning. I till exempel Ragunda kommun har en rektor spräckt sin budget och försvarat sig med att det stod mellan att följa den eller att följa skollagen. Rektorn blev hyllad runtom i landet, bland annat av andra rektorer, men kritiserad av politikerna i Ragundas kommunstyrelse. Hur en sådan konflikt skulle hanteras i Tierp är oklart.

Över lag finns det risker med ekonomistyrningen när en budget lagts som inte är realistisk. I budgeten för Tierps kommun som antogs för 2025 är Individ- och familjeomsorgen underfinansierad med 12,5 miljoner kronor, gymnasieskolan med drygt 4 miljoner kronor, snöröjningen med ytterligare några miljoner, och så vidare, jämfört med äskanden och nuvarande kostnader.

Besparingar kan och ska förstås göras, men att man på ett bräde skulle kunna kapa Individ- och familjeomsorgens driftskostnad med 12,5 miljoner kronor på helårsbasis från och med 1 januari är inte realistiskt. Troligt är att verksamheten kommer gå med underskott.

Ska då kommunstyrelsen, utifrån riktlinjen, kräva ansvar och utöva sanktioner mot de med budgetansvar för dessa verksamheter, efter att ha gett dem en budget som de omöjligen kan hålla?

Grundproblemet här är förstås att politikerna lägger orealistiska budgetar, och inte *i sig* principerna om att budget ska hållas. Men det innebär att det kommer behövas en finkänslighet vid tillämpningen, så inte anställda hamnar mellan hammaren och stödet.

Enligt en fotnot ska vidare anvisningar om tillämpning utfärdas av ekonomienheten. Tierpslistan kommer följa arbetet och granska dessa noga.

För Tierpslistans räkning

Mio Tastas Viktorsson